

ข้อมูลทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

ลพบุรี เป็นเมืองที่มีแห่งความหลากหลาย และต่อเนื่องของความเจริญทางวัฒนธรรมยาวนานกว่า 3,000 ปี ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีหลักฐานสำคัญแสดงถึงความเจริญ ดังกล่าว ได้แก่

- การขุดพบโครงกระดูกมนุษย์พร้อมภาชนะดินเผา ที่แหล่งโบราณคดีบ้านท่าแค อายุระหว่าง 3,500 - 4,500 ปี
- การขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ยุคหินใหม่ ที่บ้านโคกเจริญ อายุระหว่าง 2,700-3,500 ปี
- การขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ยุคสำริด ที่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ อายุระหว่าง 2,300 - 2,700 ปี
- การขุดพบชุมชนโบราณในสมัยทวารวดี ที่เมืองโบราณชัยจำปา อ.ท่าหลวง เมืองโบราณดงมะรุ มอ. โคกสำโรง เมืองใหม่ไพศาลี ซึ่งสันนิษฐานว่ามีอายุประมาณ 1,000 ปี
- การพบหลักฐานที่เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น เหยี่ยวทำด้วยเงิน มีลายฉลุเป็นรูปสัญลักษณ์ต่างๆ ตามคตินิยมของที่ต.หลุมข้าว อ.โคกสำโรง

การพบหลักฐานต่างๆ เหล่านี้ แสดงว่า ลพบุรี เป็นที่ตั้งของชุมชนมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในส่วนของการ สร้างเมืองลพบุรีนั้น ตามประวัติศาสตร์ในพงศาวดารโยนก กล่าวว่า ผู้สร้างเมืองลพบุรีหรือที่เรียกว่า “ละโว้” ในสมัยโบราณ คือ “พระเจ้ากาฬวรรณดิษ” ราชโอรสแห่งพระเจ้ากรุงขอม ซึ่งสร้างขึ้นในปี พ.ศ.1002 และเป็นเมืองที่มีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยทวารวดีเคยอยู่ใต้อำนาจของมอญและขอม จนกระทั่งในตอนต้นพุทธศตวรรษที่ คนไทยเริ่มมีอำนาจในดินแดนแถบนี้ ในรัชสมัยของพระเจ้าอู่ทอง ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ลพบุรีดำรงฐานะเป็นเมืองลูกหลวง กล่าวคือ พระเจ้าอู่ทองได้โปรดให้ พระรามศวร ราชโอรสองค์ใหญ่เสด็จมาครองเมืองลพบุรี ซึ่งพระรามศวรโปรดให้สร้างป้อม คูเมืองและสร้าง กำแพงเมืองอย่างมั่นคง เมื่อพระเจ้าอู่ทองสวรรคตในปีพ.ศ.1912 พระรามศวรได้ถวายราชบัลลังค์ให้แก่ พระปิตุลาของพระองค์ ซึ่งได้ครองราชย์ พระนามว่า พระบรมราชาธิราชที่ 1 ส่วนพระรามศวรยังคงครอง เมืองลพบุรีต่อไปจนถึง พ.ศ.1931 สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 สวรรคต พระรามศวรจึงขึ้นครองราชย์ ณ กรุงศรีอยุธยา

หลังจากนั้น เมืองลพบุรีได้ลดความสำคัญลง จนกระทั่งถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมืองลพบุรีได้รับการทำนุบำรุงขึ้นมาอีกครั้ง ทั้งนี้สืบเนื่องจากการคุกคามของชนชาติฮอลันดาที่ติดต่อกับกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงเห็นว่ากรุงศรีอยุธยาไม่ปลอดภัยจากการปิดล้อมและ ระดมยิงของข้าศึกยามเกิดศึกสงคราม จึงได้สร้างเมืองลพบุรีเป็นราชธานีแห่งที่ 2 ขึ้น เพราะเมืองลพบุรีมีที่ตั้ง ทางยุทธศาสตร์เหมาะสมซึ่งในการสร้างเมืองลพบุรีนั้น สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้รับความช่วยเหลือจาก

ช่างชาวฝรั่งเศสและอิตาลี ได้สร้างพระราชวังที่มีป้อมปราการเป็นแนวป้องกันอย่างมั่นคง ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดประทับที่เมืองลพบุรี ตามหลักฐานปรากฏว่า พระองค์ประทับอยู่ที่เมืองลพบุรี ปีละ 8-9 เดือน โปรดให้ทูตและชาวต่างประเทศเข้าเฝ้าที่เมืองลพบุรีหลายครั้ง เมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชสวรรคต ในปี พ.ศ.2231 ณ พระที่นั่งสุทธารสวรรคต ภายในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ เมืองลพบุรีก็หมดความสำคัญลง สมเด็จพระเพทราชาได้ทรงย้ายหน่วยราชการทั้งหมดกลับกรุงศรีอยุธยา และในสมัยต่อมาก็ไม่มีกษัตริย์พระองค์ใดเสด็จมาประทับที่เมืองลพบุรีอีก จนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์โปรดให้บูรณะเมืองลพบุรีขึ้นมาอีกครั้งในปี พ.ศ.2406 มีการซ่อมกำแพงเมือง ป้อมและประตู รวมทั้งมีการสร้างพระที่นั่งพิमानมังกูฎในพระราชวัง พร้อมทั้งพระราชทานนามพระราชวังว่า “พระนารายณ์ราชนิเวศน์” ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ลพบุรีได้รับการทำนุบำรุงอีกครั้งสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการวางผังเมืองใหม่และตั้งหน่วยทหารขึ้นมาในเมืองลพบุรี ลพบุรีจึงได้ชื่อว่าเป็นเมืองทหารเพราะมีหน่วยทหารตั้งอยู่ถึง 11 หน่วย ลพบุรีในปัจจุบันจึงเป็น “เมืองเศรษฐกิจ เมืองท่องเที่ยวและเมืองทหาร”

ตราสัญลักษณ์จังหวัดลพบุรี

รูปพระนารายณ์ประทับเหนือพระปราสาทสามยอด หมายถึง การระลึกถึงสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ผู้สร้างเมืองลพบุรีขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2208 และสร้างความเจริญให้กับแผ่นดินลพบุรีนับเอนกอนันต์ ส่วนพระปราสาทสามยอดเป็นโบราณสถานที่ถือเป็นสัญลักษณ์ ของเมืองลพบุรี

คำขวัญประจำจังหวัด

“วังนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปรางค์สามยอดลือเลื่อง”

“เมืองแห่งดินสอพอง เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เกริกก้อง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์”

❖ ต้นไม้ประจำจังหวัด ❖

ต้นพิกุล

❖ วิสัยทัศน์ ❖

” แหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คู่เมืองแห่งความสุข ”

❖ แผนที่จังหวัด ❖

